REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul insertiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate.
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 223. Brașov, Joi 9 (22) Octomvrie 1908.

Politică responzabilă și fapte neresponzabile.

Am fost accentuat zilele acestea cât de peste mână trebue să-i vină ministrului de externe al monarhiei noastre, baronului Aehrenthal, conflictul acut între Cehii și Germanii Boemiei, cari sunt purtătorii ideii slavismului și germanismului în Austria, în niște momente când a inaugurat o acțiune hotărâtă în politica orientală răzimându-se pe sprijinul Germaniei. Excesele ce s'au petrecut în Praga Dumineca trecută au făcut să se resimtă și mai mult contrastul între situațiunea creată printr'o dușmănie pronunțată între Slavi și Germani în Austria și între politica exterioară ce o face azi monarhia.

Demonstrațiunile de stradă din Praga au avut un caracter nu numai contrar atitudinei ce au observat-o în timpul din urmă deputații germani din Boemia, ci au fost niște demonstrațiuni și excese îndreptate în genere contra germanismului, precum și în genere contra politicei, care se razimă pe sprijinul Germanilor. Așa cel puțin interpretează organul ministerului de externe „Fremdenblatt“, demonstrațiunile de stradă antigermane din Praga mai adaugând, că ele au avut un caracter ostil și față cu politica exterioară a monarchiei. Mulțimea excendentă care a atacat pe studenții germani concentrați la așa numitul „Studentenbummel“ și au spart ferestrile dela casa națională și dela alte clădiri germane, s'au îndreptat și în contra palatului baronului Aehrenthal unde mulțimea a demonstrat strigând și protestând în contra anexiunei. S'a mai întâmplat că demonstranții au huiduit și vre-o două redacțiuni ale foilor cehice cari observă o atitudine mai moderată. Manifestațiile lor au avut un caracter radical slavic. Totodată excesele au dat prilegiu Germanilor de a striga că sunt amenințați și lipsiți de scutul trebuincios, ceea ce natural nu poate să facă decât cea mai rea impresiune asupra aliaților din imperiul german.

Astfel de excese — esclamă „Fremdenblatt“ — sunt de condamnat și în împrejurări normale, „în timpul de față însă nu pot fi nicidecum tolerate“. Precum se pare — adauge numita foaie — „se face încercarea de a împinge politica cehică prin presiunea exceselor de stradă într'o direcțiune care se contrariază direct cu scopurile statului și cu scopurile politice ale monarchiei“. După ce aduce ca exemplu pentru această nizuință sărbătorirea demonstrativă a oaspeților francezi, ce s'a întâmplat nu de mult, și călătoria cea mai nouă a lui Klofac la Belgrad, organul ministerului de externe zice, „că astăzi trebue să se hotărască elementele serioase dintre Cehi dacă vor să se pună în calea politicei exterioare a statului și voiesc să devină o piedecă pentru executarea unor scopuri vitale de stat, ori nu? Repețirea unor excese ca cele de Duminecă ar provoca puterea statului făcându-l să ia măsuri, ce pot fi dureros resimțite de Cehii din Praga.“ De aceea, zice, trebue să se facă separațiune între politica responzabilă și și între faptele neresponzabile ale excedenților, căci la din contră ar trebui să înceapă apărarea statului, când apoi nu se vor mai putea face asumeni deosebiri.

Dacă direcția extremă ce s'a manifestat acum în Praga ar câștiga tot mai mult teren și n'ar putea să fie curând stavilită de către elementele moderate cehe, ușor s'ar produce o criză, care ar putea să devie fatală politicei exterioare nu mai puțin ca celei interioare a monarhiei. De aceea în tot cazul criza și conflictul din Boemia îngreunează foarte mult situațiunea nu numai a ministrului de externe ci a guvernelor întregei monarchii dualiste.

Crisa în cabinetul austriac. Primministrul austriac bar. Beck a raportat alaltăeri Maj. Sale Monarchului despre situațiunea creată în urma dimisionărei miniștrilor cehi Prasek și Fiedler. Se crede că hotărârea Maj. Sale va urma în decursul acestei săptămâni, după ce ministrul Beck va conferi din nou cu bărbații de încredere cehi și germani.

Mișcarea de boicotare a mărfurilor austriace scade. Știrile sosite la direcțiunea companiei de navigațiune »Lloyd« din Constantinopole și Smirna spun, că mișcarea de boicotaj a mărfurilor austriace scade. Mărfurile se descarcă acuma, deși cu oare-care greutate.

Un acord turco-bulgar. Luni au sosit în Sofia Feik și Fechtibey, membri ai comitetului central tânăr turc, spre a discuta cestiunile pendente cu un comitet compus din membrii ai tuturor partidelor politice sub președința d-lui Naciovici, în vederea unui acord turco-bulgar. Cercurile competente din Sofia primesc cu simpatie aceste incercări și se speră că se va ajunge la un rezultat favorabil, care să permită un acord pacific turco-bulgar.

Din delegațiuni.

Comisiunea financiară a delegațiunei ungare a votat în ședința sa de Luni creditul necesar pentru provinciile ocupate. Ministrul *Burian* a pronunțat cu această ocaziune un discurs primit cu vii aplauze, în care a zis următoarele:

Autonomia complectă, care va fi întrodusă în Bosnia, are în vedere cele trei elemente de căpetenie locuind provincia și cari trebue să aibă o reprezentațiune spre a se putea asigura o propășire liberă a țărei precum și pacea confesională. Fiecare din cele trei confesiuni va alege un anumit număr de deputați dar nimeni nu este obligat să declare confesiunea sa. In afară de dietă, se vor întroduce conzilii județene.

Ministrul speră că dieta și reprezentațiunea județelor își vor putea începe activitatea primăvara viitoare. Guvernul va pregăti cu cea mai mare urgență și cu cea mai mare îngrijire legile de supus dietei. Printre acestea va fi un supliment la codul penal având de scop să asigure libertatea personală, inviolabilitatea traiului domestic, secretul corespondenței. De asemenea detențiunea, expulsiunea și confiscarea averei vor fi interzise de o lege, care va prevedea însă și câteva escepțiuni.

Competința tribunalelor militare existente până acum pentru diferite delicte va fi desființată. Organizarea dietei și legea electorală vor fi aduse la îndeplinire cu mare urgență. Ministrul speră că populațiunea, care a dovedit până acum în reprezentațiunile rurale și comunale atâta conștiință pentru interesele lor, vor face uz de noile drepturi acordate cu conștiință. Guvernul salfgardând autoritatea sa, va face tot posibilul spre a asigura o desvoltare sănătoasă a țărei și va înlesni dietei ocaziunea de a lucra spre fericirea țărei. Monarhia austro-ungară a dovedit în ultimii 20 de ani o bună administrațiune și speră că va obține rezultate și mai bune cu întroducerea nouilor instituțiuni.

Majoritatea oratorilor au relevat că schimbarea stărei de lucruri în Bosnia și Herțegovina a fost primită favorabil de opiniunea publică din Ungaria și au exprimat speranța că politica urmărită până acum în aceste provincii, și care a corăspuns exclusiv numai intereselor austriace, va fi pe viitor o politică care să corăspundă și intereselor ungare.

*

Comisiunea armatei a delegațiunei austriace a început Luni discuțiunea budgetului ordinar al răsboiului. Ministrul răsboiului *Schönaich*, a făcut un lung exposeu spre a esplica cum desvoltarea armatei va cere pe viitor sume mai mari de bani de cât până acum. Armamentul tuturor trupelor va trebui modernizat, educațiunea trupelor va trebui să fie cu atât mai mult îngrijită, cu cât durata serviciului militar va trebui redusă. Aceasta va necesita și o însemnată sporire a efectivelor. Ministrul accentuiază necesitatea întărirei fortificațiunilor de la graniță și relevă necesitatea desvoltărei flotei, precum și necesitatea de a se îmbunătăți condițiunea materială a ofițerilor, avansarea lor, precum și necesitatea de a se îmbunătăți condițiunile de traiu și legea pensiilor subofițerilor.

Demonstrări antigermane în Praga.

De când s'a amânat dieta boemă, încordarea cea mare dintre deputații Cehi și Germani s'a transplântat în publicul capitalei. Cele dintâi demonstrațiuni și excese s'au întâmplat în sânul stu-

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Cele trei judecăți ale lui Dumnezeu Tatăl.

de *Albert Bratel.*

(povestire)

III.

Al treilea suflet se apropie.

— Ești vinovat — îi zise Dumnezeu — de a fi căutat în orice lucru propria-ți mulțumire?

Cu fața în pământ, el răspunde:

— Vai! da, Doamne! căci am căutat întotdeauna, și mai pre sus de toate, singura fericire a copiilor mei; iar fericirea lor, nu era oare a mea? Pentru ei, pentru a le face o bucurie, aș fi aprins, o Dumnezeule! întreg pământul!

— Iți răsplăteau așa dară — zise Dumnezeu Tatăl — îndeajuns? N'ai cunoscut într'adevăr printr'ânșii decât bucurii? Dela leagăn chiar nu te-au costat destulă oboseală? Mai târziu, n'au uitat tot ce-ți datorau? N'au fost de fel ingrați, ca fiii oamenilor?

— Nu-mi amintesc — reluă el domol. Știu atât că atunci când erau mici, când mi-au dat mai mult de grijă, i-am iubit mai mult. Mai târziu, lumea mi i-a luat; dar știam bine că nu erau pierduți: Când suferiau, îi regăsiam....

— Atunci — zise Dumnezeu încet — tu ai fost pe pământ deplin fericită? Iar în noua ființă care te așteaptă, nu găsești nimica care să-ți pară, mai pre sus de toate, de invidiat?

— Ea-și împreună mânile, și strigă cu ardoare:

— Oh, ba da, Doamne! Ba da! Tu știi: aceia pe care mi-ai luat'o, pe ea aș vrea s'o văd iarăși! Fă-mă s'o văd, Doamne! Se zice că tu dai pe copii mamelor lor! Adu-ți aminte de ceea-ce a făcut Fiul tău, când întâlni pe sărmana văduvă al cărei copil murise: »Nu plânge« — i-a zis; și *dădu pe copil mamei sale....* Ah! de-aș vedea-o iarăși, sglobie, voiasă, când așa mititică cum e ea ar mai fi încă a mea, și apoi aș merge să sufer unde ai voi!

Atunci, foarte blând: »Privește«, — îi zise Dumnezeu.

Și pe întinsul negru al cerului o bortă de lumină se ivi, ca o bură de aur, în care, din ce în ce se deslușiau forme...

Se vedeau acolo arbori, câmpii, livezi cu ierburi înalte însmălțate cu flori; iar în câmpiile acestea în plină verdeață, niște copii se jucau, culegând vinețele, mac roșu, mărgăritărele.

Și iată că pe cărarea strâmtă, străjuită de ierburi înalte, o micuță venea, drăgălașe, bătând stăruitoare din piciorușele ei plăpânde: era trandafirie și zâmbitoare cu niște ochi negri și cu părul d'auriu, strălucitor; brațele ei rotunde ieșiau, goale de tot, de sub hăinuța albă; măcar că avea cel puțin patru ani, ea mergea, se clătina, ca aceia cari își fac cei dintâi pași, prinzând cu cele două mânuțe lungile ierburi, cari îi slujeau de sprijin... Iar ceilalți copii, oprindu-se ca s'o privească, băteau din mâni, uimiți...

Dar arătarea se stinse.

Oh!, — strigă biata mamă, — e ea, da! așa a deprins ea să umble! Doamne! Par' c'ar fi fost ieri... Nu începu să umble decât la cinci ani; căci o boală grozavă o săcătuia. Vai! cât era de plăpândă! Sărmanul ei trupșor nu mai avea nimica omenesc; cum striga ea ziua, noaptea! Trebuia s'o plimb fără răgaz: în cele din urmă se domolea puțin și adormia în brațe-mi... Dar atunci, o Dumnezeule! așa de mult sămăna cu un mic cadavru, încât aveam cruzimea să o deștept, ca să m'asigur că mai trăiește. Și totuși trăi: un om mi-o scăpă; unul din oamenii aceia cărora tu le dai o scânteie din atot știința ta, și cari o răspândesc în binefaceri asupra omenirei suferinde, o văzù, înțelese răul care o săcătuia și de aceiași dată îi găsi leacul. Ea trăi apoi, se făcù mare; dar multă vreme rămase, nehotărâtă, între viață și moarte De câte-ori, în acești douăzeci de ani, n'am trebuit s'o disput cu boala, câtă veghe la căpătâiul ei! câtă groază!

— Și câtă răbdare, biată mamă! — întrerupse Dumnezeu. Căci boala nu atingea numai trupul: sufletul rămânea ca adormit, trebuia să-l deștepți... Asta nu-i totul; spune adevărul: caracterul copilei nu se resimțea de fel de marea ta îngăduință.

Ea își lăsă capul, ca prinsă în greșeală:

— Sărmana mititică! — zise ea cu iubire; nu-i ceream decât un singur lucru: să caute să trăiască bine! De rest am scutit-o....

— Apoi? — zise Dumnezeu Tatăl.

— Apoi? Doamne! mă învinovățesc că nu m'am mai gândit decât să-i plac: era așa de dulce! — Dar, într'o zi, am greșit...

Ea începu a plânge.

— Intr'o zi, mi-a fost cerută în căsătorie; și așa de plăpândă, și mică, și fragedă cum era, am zis *da*... O Dumnezeule! era barbar cu toți cei douăzeci de ani ai ei, nu-i așa? Ea nu era făcută pentru încercarea aceasta; trebuia s'o cruț...

— Ea o dorea aceasta — zise blând Dumnezeu Tatăl.

d

enţimei din Praga. Duminecă, în 18 Octomvrie, a fost concentrarea studenţilor germani cu ocasiunea deschiderei universităţii, numită în limbagiul studenţesc »Eröffnungsbummel«. Inainte de amiazi s'au adunat toate reuniunile studenţeşti cu colori (Burschenschaft) în aula universităţii germane (Carolina) şi în »Casa germană« de pe Graben. Ei au fost întâmpinaţi de o mulţime mare cu strigătele »Hamba !« Jos cu Germanii ! Demonstranţii Cehi s'au încăierat cu studenţii germani, cu toate că poliţia luase măsuri pentru a pune stavilă exceselor. In învălmăşeală mai mulţi studenţi germani au fost vulneraţi de lovituri de bâte. Asemenea au păţit'o şi mai mulţi dintre demonstranţi. Poliţia întrevenind cu mai mare energie s'a mai liniştit furia dintre atacaţi şi atacatori şi studenţii germani au putut să se adune înaintea »Casei germane«, unde cu capul descoperit au cântat »Wacht am Rhein«. Cântarea aceasta a înfuriat şi mai mult pe demonstranţii cehi, cari au năvălit acum asupra »Casei germane«, dar au fost reţinuţi de poliţie. Pe la oarele 1 demonstranţii mergând înaintea casei unde se află sala de cetire a studenţilor germani, au bombardat cu pietrii ferestrile edificiului. Sosind un pluton de sergenţi călări, mulţimea fu împrăştiată. Pe acelaşi timp a fost atacat şi edificiul teatrului nou german, unde au fost sparte aproape o sută de geamuri. Excesele s'au continuat şi în alte strade înaintea edificiilor publice germane. Demonstranţii strigau către trecătorii germani : »Vorbiţi ceheşte căci nu sunteţi în Reisenberg !« Reprezentaţia ce s'a dat Duminecă sara în noul teatru german s'a putut ţinea numai sub scut militar, căci poliţia a declarat că n'are destui sergenţi pentru pază suficientă, de aceea a fost concentrată înaintea teatrului o jumătate companie de infanterie şi un pluton de jandarmi, iar rampa muzeului a fost ocupată de un regiment întreg de infanterie. Când i-au văzut mulţimea cu chiverele pe cap au început să strige : »Vin Pruşii !« S'au făcut în total 70 de arestări.

Seara, când miliţia a fost adusă să cureţe piaţa Wenzel de mulţimea adunată acolo, a fost atacată de demonstranţi. cari au aruncat pietrii asupra ei, comandantul fiind atins de câteva din ele. — Numai foarte cu greu a putut fi evacuată piaţa ; 60 dintre demonstranţi au fost predaţi tribunalului penal. Se zice că direcţia poliţiei a tras pe 48 de poliţişti în cercetare disciplinară fiindcă n'au procedat cu energia cuvenită contra demonstranţilor, dar, pe cum se vede din comunicatul poliţiei, aceste cercetări s'au făcut mai mult ca să dovedească contrarul, că adecă sergenţii poliţieneşti şi-au făcut pe deplin datoria, dar au fost prea puţini la număr. Aceasta o dovedeşte şi faptul, că 76 de demonstranţi au fost arestaţi de poliţie. Studenţimea germană a trimis deputaţiuni la rectorii universităţilor şi la directorul poliţiei spre a cere scut în contra exceselor.

Conziliul oraşului Praga a luat o deciziune, prin care protestează contra ţinerii de concentrări de studenţi pe stradă (Studentenbummel) ce nu sunt permise nici măcar în Viena şi în alte oraşe, unde majoritatea populaţiunei e germană. In fine condamnă faptele prin cari s'a violat averea străină şi pretinde ca să nu se mai ia măsuri de siguranţă, cari contribue numai a mări iritaţiunea poporaţiunii. Pentru susţinerea ordinei e de ajuns poliţia pedestră şi călăreaţă şi e cu totul de prisos a cere şi intervenţia miliţiei.

Excesele din Praga, scrie »Neue Fr Presse«, fac ca criza în care se află politica austriacă de prezent să devină şi mai grea. Ministrul-preşedinte sub impresia împrejurărilor din Boemia a plecat la Budapesta, unde se află încă împăratul.

Fortificaţiile dela Cernaroda. Ziarul *„Lupta Economică«*, apărut Sâmbătă seara, publică următoarea informaţie de foarte mare importanţă:

»Imediat după isbucnirea conflictului Românо-bulgar în anul 1900, guvernul român a luat grabnice măsuri pentru întărirea podului peste Dunăre dela Feteşti Cernavodă. Lucrările esecutate atunci în pripă au avut, însă, numai un caracter trecător, iar guvernele viitoare, după avizul stat-majorului general al armatei, au dispus ridicarea de fortificaţiuni serioase şi permanente, care să pună podul la adăpostul unui atac eventual din partea Bulgarilor. Aceste lucrări au fost lucrate cu stăruinţă, mai ales în ultimele vremuri, când, deodată, în urma evenimentelor din Bulgaria, aflăm că ministerul de răsboiu a dat ordin ca lucrările să fie suspendate.

De ce? Oare motivele cari au determinat statul major să le construiască au dispărut? S'au este adevărat svonul, ce circulă în unele cercuri, cum că a intervenit o mijlocire între Austro-Ungaria, România şi Bulgaria pentru ca regatul român să obţină o rectificare de graniţă în Dobrogea aşa încât ori-ce surprindere din partea Bulgarilor să fie exclusă?

Făcând cercetări în cercurile cele mai autorizate am căpătat — scrie »Conserv.« — convingerea, că ştirea confratelui nostru este absolut esactă, că, în adevăr s'au dat ordine, ca lucrarea fortificaţiilor dela Cernavoda să fie suspendată. Cerem guvernului să ne dea lămuriri repezi şi france, dacă este adevărat, că s'a încetat lucrul la fortificaţiile dela Cernavoda şi dacă este adevărat, pentru care motiv s'a luat această măsură? Căpătat-a guvernul asigurarea cumcă nici un pericol nu ne mai ameninţă din partea Bulgariei? Căpătat-a guvernul asigurarea, cumcă ni-se va acorda o rectificare de graniţă în Dobrogea şi că fortificaţiile Silistrei vor fi dărâmate? S'au nis'a impus şi această umilinţă primejdioasă de a dezarma cu totul Dobrogea pentru îndeplinirea unor planuri politice străine de interesele noastre? Cerem lămurire categorice.

Meetinguri de protestare în Macedonia.

Comitetul otoman de »Unire şi progres« a luat în Sâmbăta trecută iniţiativa de a convoca populaţiunea *Salonicului* la un mare meeting de protestare, care a avut loc pe câmpia »zeului Marte«. Oratorii înscrişi au fost: Rahmi bey, care a vorbit în turceşte; Doctor Rizos în greceşte; Dobreff în bulgăreşte; Gh. *Cionga* în româneşte; Nicovitch în sârbeşte; Medhat bey albanezeşte; J. Cozeşşin evreospanioleşte şi la urmă de tot a vorbit inspectorul şcoalelor române din Salonic N *Baţaria* în limba franceză.

Toate discursurile aveau aproape acelaşi conţinut. Din toate discursurile reieşea că populaţia Salonicului protestează în contra anexărei Bosniei şi Herţegovinei de către Austria şi ridicarea Bulgariei la rangul de regat.

Impresia cea mai frumoasă a produs'o discursul ţinut în limba franceză, de către d-l N. *Baţaria*. D-sa a fost întrerupt de aplausele furtunoase ale mulţimei aproape după pronunţarea fie-cărui cuvânt. La sfârşitul discursului d-l N. Baţaria în strigătele mulţimei de »trăiască *Baţaria bey*«, toţi oratorii l'au felicitat. Turcii nu mai puteau de bucurie.

*

La 27 Sept. v. c., din iniţiativa comitetului »Unire şi progres« s'a ţinut la *Bitolia* nn mare meeting de protestare, la care a luat parte o mulţime de peste 6000 de persoane, de toate naţionalităţile, pentru a protesta în contra anexărei Rumeliei la Bulgaria, în contra independenţei Bulgariei, şi în contra anexării provinciilor Bosnia şi Herţegovina la împărăţia Austro-Ungară. Meetingul s'a ţinut pe câmpia Libertăţii din faţa cazarmelor, în mijlocul căreia era arborat un mare steag turcesc, lângă care se construise o tribună pentru oratori. La ceasurile 9 a. 1. t s'a început seria discursurilor, cari s'au ţinut rând pe rând în limbile: turcă, albaneză, greacă, bulgară, sârbă, română şi spaniolă. Conţinutul discursurilor a fost unul şi acelaşi, şi a fost dictat de comitetul central din Salonic. In dialectul macedo-român a ţinut d-l Dr. *Mişea* un discurs care prin faptul că s'a ţinut în dialect şi a fost înţeles de mai toată lumea creştină, a produs o foarte bună impresie şi a fost în multe locuri întrerupt de aplauze şi de vii aprobări.

STIRILE ZILEI.

— 8 Octomvrie v.

Deschidere de şcoli româneşti în Macedonia. »Românul dela Pind« află din sursă demnă de încredere, că chiar în cursul acestui an guvernul român a luat hotărârea, ca în locul gimnaziului român din *Berat* (Macedonia), desfiinţat pentru economii, să înfiinţeze o şcoală comercială inferioară. De asemenea tot în cursul acestui an se vor deschide mai multe şcoli primare în *Albania*.

Din *Băiasa* se comunică, că şcoala română, care în anul trecut din cauza antarţilor număra un număr mai restrâns de elevi, în anul acesta şi-a inaugurat începutul sub anspicii cu totul satisfăcătoare. Numărul elevilor înscrişi a crescut în aşa chip, încât institutorul grec, pentru a nu i-se închide şcoala, se vede nevoit să umble din casă în casă şi să ameninţe pe părinţi, că dacă nu-şi vor trimite din nou copii la şcoala greacă o să fie nimiciţi de antarţi.

Virilişti români în comitatul Bistriţa-Năsăud sunt: Dr. Dem. Ciuta cu 2553 coroane, Dr. Vasile Pahone cu 1281 cor., Virgil Şotropa cu 1258 cor., Dr. Ioan Malaiu cu 878 cor., Dr. Gh. Linul cu 736 cor., Iulian Marţian cu 642 cor. Dr. Victor Onişor cu 626 cor., Dr. Nicolae Hănganuţ cu 605 cor., Dr. Dionisiu Login cu 542 cor., Dr. Gavril Tripon cu 539 cor., Gavril Vârtic cu 510 cor., Dr. Simion Pop cu 486 cor., Dr. Octavian Utalia cu 473 cor., Constantin Flămând cu 444 cor., Alexanru Franc cu 432 cor., Dr. Leon Scridon cu 422 cor., Dr. Alexandru German cu 408 cor, suplenţi: Dr. Iulian Pop cu 397 cor., Mihail Făgărăşan cu 385 cor., Samuil Poruţiu cu 383 cor., Ieronim Slavoacă cu 380 cor.

In atenţiunea glotaşilor. Magistratul oraşului aduce şi pe această cale la cunoştinţa glotaşilor, că în zilele de 23, 24 şi 26 l. c. n la oarele 9 a. m. se vor ţinea adunări de controlă în casarma honvezilor din Braşov.

Meetingul din Brăila. Duminecă s'a ţinut la Brăila un mare meeting popular în sala »Paradis«, organizat de Liga culturală, în care s'a discutat asupra atitudinei ce trebue s-o aibă România faţă de evenimentele din Balcani. A prezidat d. G. Eremia. Au vorbit d-nii Leonte Moldoveanu, Eliad, advocat, Demetrescu-Brăila, Jecu, Liviu Macedonescu, la urmă d. Alexiu a dat citire moţiunei care a fost primită cu aclamaţiuni. Iată textul acestei moţiuni:

»Românii Brăileni, întruniţi în adunare la 5 Octomvrie 1908, exprimă credinţa lor, că numai prin desvoltarea culturei comună tuturor Românilor putem atinge şi îndeplini misiunea impusă nouă de istorie de a fi paznicii gurilor Dunărei: că prin urmare România liberă nu poate fi infeudată unei politici streine, care ar lucra la distrugerea elementului românesc; ca în sfârşit pe cursul inferior al Dunărei, dela Porţile de Fier până la Marea-Neagră, interesele cele mai mari fiind ale României. şi aceste interese sunt de însemnătate nemăsurată pentru statul român — acesta trebue să aibă preponderanta pentru asigurarea navigaţiunei libere; iar la gurile Dunărei, pe teritorul curat românesc, autoritatea României nu poate fi ştirbită cu nici un preţ, ci din potrivă trebue mărită pentru a fi pusă în armonie cu atributele unui stat neatârnat.«

Societatea de lectură »Inocenţiu Micu Clain« a teologilor din Blaj, s'a constituit pe anul 1908/9, în feliul următor: Preşedinte: Iuliu Maior teol. an. IV, vicepreşedinte: Octavian Bugner t. an. III, secretar: Onoriu Savu t. an. IV, cassar: Nicolae Crăciun t. an. III, controlor: Longin Corcheş t. an. II, arhivar: Octavian Mihălţan t. an. III, bibliotecar: Victor Neamţ t. an II, notar: Niculae Vescan t. an. I, vicobibliotecar: Emilian Cosma t. an. I. *In comisia literară:* Iuliu Căpâlnean t. an. IV, Cornel Popa t. an. IV, Niculae Costea t. an. III, Vicenţiu Pandrea t. an. III, Alexandru Lupean t. an. II, Ştefan Suciu t. an. II, Teodor Groza t. an. I, Ioan Fătu t. an. I

Un accident grav, a cărui jertfă a fost d-l general dr. Theodori, s'a întâmplat în castelul regal din Sinaia. D-l gen. Theodori voia tocmai să se urce în etajul de sus şi s'a aşezat în ascenzor. El avea obiceiul să se servească întotdeauna singur de ascenzor şi apăsă şi acum pe botonul ce pune în mişcare mechanismul. Din nenorocire generalul ajunse cu un picior între ascenzor şi între părete şi piciorul îi fu total strivit. Copleşit de durere d-l dr. Theodori leşina şi astfel zăcu timp de 2 oare fără nici un ajutor. Un servitor al palatului, care din întâmplare trecea pe acolo, a observat că la ascenzor ceva nu este în regulă şi dete alarmă, în urma căreia generalul Theodori fu scos din starea nenorocită şi fu aşezat în pat. Starea generalului Theodori e foarte îngrijitoare.

Sondă aprinsă. Un trăsnet a aprins sonda Nr. 3 (Steaua română) din Buştenari, care a ars total. Pagubele se evaluează la 15.000 lei.

Incendiu groaznic. Un mare incendiu, a cărui cauză nu se ştie, s'a iscat în Serajevo prefăcând în cenuşe 86 de prăvălii şi 4 locuinţe. Focul a fost localizat numai cu mare greutate.

Din cânteceie bosniace. — *Şoimul şi fecioara.*

»Peste *Seraievo* sboară'un Şoim,
Caută recoare. să se recorească,
Găseşte un brad în Seraievo,
La rădăcină o fântână cu apă rece,
La fântână văduva Zambilă
Şi fecioara Grădină de trandafiri.
Să sărute pe văduva Zambila
Sau pe fecioara Grădină de trandafiri ?
Dar s'a gândit în sine
Şi-a şoptit în taină:
»Aurul, chiar purtat, e mai scump
De cât argintlu, chiar făurit proaspăt«.
Şi sărută pe văduva Zambila.
Mânioasă zice fecioara Grădină de trandafiri:
»Seraievo, nenorocul dea în tine
Aice a început năravul rău,
Ca tinerii să îndrogostească văduve
Şi moşnegii, fecioare frumoase!«

Adunarea „Fondului" şcoalei de fete din Cluj.

Cluj, 19 Oct. n. 1908.

Onorată Redacţiune ! Desvălirile întâmplate în adunarea de eri a »Fondului« pentru şcoala de fete, asupra denunţărilor, cari s'au pus la cale contra acestei instituţii, sunt de o importanţă generală. Iată pentru ce, spre a evita orice notă subiectivă, Vă rog să publicaţi, în întregime, procesul verbal ce Vi-l alătur, ca să cunoască obştea românească din documente obiective rolul d-lui B. Podoabă în aceasta afacere. Observ că afară de denunţarea întâmplată la autorităţi, acţiunea d-lui Podoabă este secundată şi în pressa de aici, cu o mulţime de invenţiuni şi neadevăruri, după cum aţi putut vedea din »Erdelyi Ujság« ce vi s'a trimis.

Corespondentul.

Din procesul verbal mai sus amintit luat în *adunarea generală* a *»fondului* pentru înfiinţarea unei şcoale române de fetiţe în Cluj« ţinută în 18 Octomvrie n. 1908 la oarele 11 a. m. în localul şcoalei române gr. cat. de fete din Cluj sub presidiul d-lui Dr. Elie Dăianu protopop gr. cat. — reproducem verbal punctele 9—13 inclusive.

In introducere (punct 1—9) se vorbeşte despre deschiderea adunărei printr'o cuvântare a protopopului, care a fost primită cu vii aprobări; apoi preşedintele

---

— Dar, eu trebuia s'o luminez, să i mă opun ! — reluă ea, frângându-şi mânile ; căci ea pentru asta e moartă ! Moartă, mititica mea, pe care am păzit'o atâta, pe care o mâncam cu ochii de dragă !

Şi plângea amarnic.

— Crezi tu — îi zise Părintele oamenilor — că dacă i s'ar fi lăsat alegere, n'ar fi năzuit şi atunci spre ursita ei?... Priveşte ; şi adu-ţi aminte cât era de fericită !

Cerul se lumină iarăşi ; şi pe întinsul luminos, siluete noi apărură.

O biserică : în sunetul orgei, în adunarea strălucită, un convoi apăru, cu mireasa în frunte. Ea e subţirică şi aşa de puţină. Viaţa îi apare cu totul frumoasă : zâmbeşte supt voalul ei...

Iar mama murmură cu durere:

— Cum am ştiut'o eu lăsa ? Unde-i acuma? Cum voi mai vedea-o ?

— Priveşte — zise Dumnezeu. Şi priveliştea se schimbă iarăşi : în fundul unei odăi, un pat mare ; iar pe patul acesta, o formă omenească. Trupşorul apare nedesluşit supt giulgiu. Un fin profil de medalie se lămureşte, în paloare de ceară, din albul pernei, peste care zoreşte în unde închise părul cel lung. Unul din braţele ei mici stă întins peste învelitoare : de la încheetura mânii, greoaia brăţară de aur, odinioară prea mică, acuma prea mare, cade peste mâna slăbită... S'au aruncat flori cu amândouă mânile ; crinii, trandafirii albi acoper patul..

Mama le vede toate îndurerată ; lacrimi curg pe obrajii ei obosiţi.

— Da, — suspina ea — chiar aşa era când i-am dat cel din urmă sărut. Nu puteam să cred că-i moartă ! Dar ochii ei rămaseră deschişi...

— Priveşte ! — reluă iarăşi glasul divin.

Domol, mica moartă şi-a ridicat pleoapele ; marii ei ochi negri se întorc spre aceia care a iubit'o mai mult decât viaţa sa ; ea îi întinde mânile...

— Du-te ! — zise Dumnezeu Tatăl — copila ta te chiamă. Du-te, eu ţi-o încredinţez iarăşi, sărmană mamă ! Intră în Raiu : singură te-ai ştiut da cu totul ; singură te-ai învrednicit de fericirea veşnică.

El zise ; şi în vreme ce mama se ridică, tremurândă, zăpăcită de fericire, o armonie de nespus se răspândeşte în văzduh.

— Ce-i asta ? — strigă ea, răpită.

Iar Dumnezeu Tatăl, zâmbind :

— Asta sunt — zise el — rugăciunile sufletelor simple, cari urcă până aci...

Trad. de C. Cioflec.

constată că convocarea adunării s'a făcut conform statutelor și că este de față numărul de membrii receruți pentru a putea lua hotărâri valide.

Președintele designează de verificători ai procesului verbal pe d-l Ioan Nestor de Desmir, jude de tablă în pens., Ladislau Popp de Lemenyi asesor de sedrie orfan, în pens. și Vasilie Ranta Buticescu jude de tribunal în pens.

Vasilie Podoabă (p. 3) cere să se citească lista celor ce au fost înscriși cândva membrii și dacă nu și-au plătit taxa. Președintele arată că după statute membrii sunt numai aceia, cari își plătesc anual taxa. Deci cererea d-lui Podoabă nu se poate admite. Adunarea ia act de enunciațiunea presidentului. Podoabă protestează și anunță vot separat.

Se citește apoi lista membrilor actuali, cari și-au plătit tacsa. Urmează cetirea raportului de către notarul Victor Poruțiu. Conspectul socotelilor fondului pe anii 1905—8 fiind tipărit, se consideră de cetit. Se cetește budgetul pe anul 1909. Se aleg apoi la propunerea d-nului Eugen P. Păcurariu în comisiunea pentru cenzurarea raportului și a socotelilor d-nii: Nicolae Căciulă contabil de bancă, Ioan Isaiu paroch în Feneșul săsesc și Mihail Radu măiestru croitor.

*

9. Vasile Podoabă cere să se dea comisiunei și procesul verbal al adunării generale din urmă, ca să se vadă că tot e »fals«. Președintele îndrumă la ordine pe V. Podoabă pentru aceasta insultă și-l face atent, că dacă continuă cu espresiuni necuviincioase i va detrage cuvântul pentru întreaga ședință. Președintele protestează în numele celor trei bărbați, cari au verificat acel protocol, contra însinuării lui V. Podoabă și declară că acel protocol nu este la ordinea zilei, nu poate fi deci pertractat de nou acum. La ce V. Podoabă protestează, că nu i-se admite propunerea și însinuă vot separat.

Ședința se suspendă la $11^{3}/_{4}$ oare a. m.

10. Redeschizându-se ședința la oara $1^{1}/_{2}$ d. a. președintele invită comisiunea esmisă sub punctul 8 să-și presinte raportul. Domnul Ioan Isaic, referentul comisiunei de trei, cetește raportul și propunerile comisiunei, care să alătură la acest protocol sub D. Președintele deschide desbaterea. Dr. Ștefan Morar cere a se ceti contractul încheiat între fond și bis. gr. cat din Cluj, în urma hotărârei adunării generale trecute. La dispoziția președintelui notarul Dr. V. Poruțiu cetește în întregime contractul dimpreună cu clausula de aprobare a Consistorului Archiepiscopesc din Blaj sub Nr. 4252—1906. După cetirea contractului ia cuvântul Dr. Ștefan Morar, și declară că contractul îl află întru toate corect și conform cu hotărârile adunării generale. Iși esprimă satisfacțiunea că s'a dat posibilitatea de a să face școala aceasta și astfel s'a realisat menirea fondului. In schimb însă cere lămuriri, dacă s'a esecutat hotărârea adunării din urmă privitoare la sistarea procesului contra V. Podoabă fostul administrator al fondului? Relevând astfel oratorul că la timpul său el era contra sistării procesului, fiind că a fost convins că Podoaba trebuia să restitue fondului anumite sume. Cere aceste lămuriri cu atât mai vârtos pentrucă a aflat că domnul Podoabă a denunțat fondul la comitele suprem, fapt ce el i-l reproabă și constată că prin aceasta d-l Podoabă a perdut multe din simpatiile ce le-a avut. In legătură întreabă dar, dacă e adevărat, că adunarea aceasta s'ar fi convocat sub presiunea demersurilor făcute de autorități pe urma denunțării d-lui Podoabă.

Ia cuvântul apoi d-l V. Podoabă și declară că și el află contractul corect, dar spune totodată că a denunțat și va denunța fondul la comitele suprem, pentrucă președintele l'ar fi tiranisat. Povestește pe larg ilustrând cu anecdote cum s'ar fi făcut afirmativ complanarea pentru sistarea procesului și acusă presidiul că n'ar fi voit să esecute hotărârea de pace a adunării generale. Mai departe susține că presidiul ar fi căpătat ordin dela comitele suprem în 6 Octomvrie și adunarea a fost convocată în 7 Octomvrie sub presiunea acelui ordin.

Președintele reflectând la cuvântul d-nului Dr. Ștefan Morar declară, că ține să constate purul adevăr în chestiunile relevate. In deosebi constată că adunarea de față este convocată din hotărârea veche și spontană a biroului și se provoacă ca martor la însuși d-l Morar, care cunoaște din acte hotărârea presidiului de a convoca adunarea și pricina pentru care s'a mai amânat. Constată că scrisoarea domnului comite suprem — la spatele căreia, după cum se vede abia acum, se ascundea denunțarea d-lui Podoabă, despre care presidiul n'avea nici o știre — a sosit la mâna presidiului după datul convocării, și nu în 6 Octomvrie cum susține d-l V. Podoabă ceeace se poate constata din stampila postală de pe plicul care se păstrează. Și de altfel în scrisoarea d-lui comite suprem nu se cuprinde altceva decât dorința de a i se prezenta statutele și procesul verbal al adunării generale anterioare. In ce privește procesul fondului cu V. Podoabă presidiul constată că nu adunarea generală din urmă, ci comitetul a hotărât a sista din partea sa procesul sub anumite condițiuni și anume:

V. Podoabă să nu pretindă nici un fel de spese, să retragă contra-acțiunea sa și să declare că nici odată sub nici un titlu nu va formula nici o pretenziune față cu fondul.

Constată președintele, că d-l V. Podoabă nici la repețite provocări făcute la însărcinarea presidiului prin representanții fondului d-nii, Dr. Victor Poruțiu, apoi d-l Dr. Juliu Pordea, n'a vrut să împlinească condițiunile stabilite ci a răspuns cu insulte. Cu toate acestea V. Podoabă a intentat fondului un nou proces, pentru a-l sili să sisteze procesul din cestiune pretinzând că s'ar fi încheiat între el și fond o pace, însă refuzând în acelaș timp darea declarațiunei, de care era inomis condiționată posibilitatea unei transacțiuni. După constatările hotărâte ale președintelui d-l Dr. Stefan Morar se declară mulțumit cu lămuririle date, iar B. Podoabă declară că nu va da declarația de pace și nici nu va da-o până nu i-se vor plăti spesele și motivează denegarea declarației cu faptul că presidiul a denegat advocatului său estradarea procesului verbal al adunării generale. Președintele fixează declarațiunea d-lui V. Podoabă, arată că advocatului său Dr. A. Varadi, deși nu era obligat, ia permis privire în acte, — în colo constată că câtă vreme d-l Podoabă nu dă declarația cerută, »Fondul« nu poate sista procesul pornit la tribunal. D-l V. Poruțiu advocatul comitetului însărcinat în procesul al doilea al d-lui V. Podoabă, declară că advocatul lui Podoabă Dr. A. Varadi i-a pus în vedere că va da în numele d-lui Podoabă declarațiunea cerută pentru pace, a căzut asupra terminului chiar de acord cu numitul advocat și nu înțelege de ce să pune în contrazicere cu promisiunea advocatului său. Președintele încheind incidentul dispune a se da din nou propunerile comisiunei de sub p. 8. B Podoabă presintă din partea sa ca propunere scripta alăturată la acest proces verbal sub E. și cetită prin dânsul în estenso.

Președintele întreabă adunarea dacă primește propunerea d-lui Podoabă, ordonând votare prin ridicare.

Neridicându-se nimenea, propunerea cade.

Referentul comisiunei, Ioan Isaic, cetește propunerile comisiunei și punându-se pe rând la vot,

adunarea primește cu toate voturile, afară de d-l Podoabă, și președintele enunță că:

1. adunarea ia act cu aprobare și mulțămită despre raportul comitetului către adunarea generală,

2. adunarea aproabă socotelile fondului pe anul 1905, 1906, 1907 și 1908 și se dă absolutor casarului și comitetului.

11. Enunțându-se votul adunării B. Podoabă insultă adunarea cu cuvintele »votați, votați, că de acea v'a plătit« — la ce președintele îl îndrumă energic la ordine și îl provoacă să se mai abțină dela insulte, că altfel va trebui să ia alte măsuri.

12. La proiectul de budget pe anul 1909, d-l Dr. Morar întreabă, că ce cuprinde ordinul min. de interne Nr. 1508—875, citat în §-ul 33 al statutelor, pentrucă are de gând a face eventual o propunere.

D-nul membru în comitet Dr. Amos Frâncu declară, că acel ordin este de o natură generală referindu-se la reglementarea organisării reuniunilor și relevează, că reuniunea noastră și organele sale au stat totdeauna pe basa dispozițiunilor legale.

După acestea d-l Dr. Morar renunță la propunere.

și adunarea primește budgetul pre anul 1909.

13. Se anunță abzicerea comitetului și se pune la ordinea zilei alegerea unui comitet nou.

Pentru consultare președintele suspendează ședința pe 5 minute.

Redeschizându-se ședința, membrul I. Pop propune o listă de comitet, pe care adunarea o primește unanim — depărtându-se V. Podoabă din sală —

și președintele enunță de aleși pre: 1. Dr. Victor Poruțiu președinte. 2. Andrei Pora secretar. 3. Iosif Orga casar. 4. Petru P. Bariț controlor. *Membrii în comitet*: 1. Ladislau Papp de Lemenyi ases. 2. Vasilie Ranta Buticescu. 3. Dr. Amos Frâncu. 4. Nicolae Căciulă. 5. Eugen P. Pecurar. *Suplenți*: 1. Ioan Isaic. 2. Aurel Hațegan. 3. Mihail Radu.

*

Inainte de încheierea adunărei d-l P. Barițiu face propunerea, sprijinită de d-l Ladislau Popp, și adunarea primește cu unanimitate să se exprime mulțămită d-lui președinte pentru gestiunea sa. — Procesul verbal e semnat de președinte și secretar și de verificatori.

*

La punct 9 d. V. *Podoabă* a înaintat următorul vot separat:

Onorata adunare generală!

Mă rog ca să se cetească procesul verbal al adunării generale ultime din 905, căci acolo e vorbă, că fondul școalei de fete numai a dat banii împrumut pare-mi-să 30.000 coroane bis. gr. cat. pe 30 ani, și nu-i hotărât să facă însuși școala pe cum apare din raport.

Tot acolo e vorba. că procesele purtate cu multă nesocotință contra mea, s'au sistat dupăce eu am abzis și de spese și de procesul de calumnie ce l'am fost intentat contra celor ce au fost început o goană sălbatică. Deci nu-i adevărat, că eu a-și fi mai dator ceva fondului, precum stă la statul activ din raport și domnul președinte a făcut abuz de oficiu, când contra pactului sigilat cu sărutat a continuat și continuă procesul contra hotărârei adunării generale. Iară adunare nu a voit să convoace, nici la cercări în ziare, nici la rugarea mai multor membrii vechi până când n'a întrevenit autoritățile civile, cărora m'a silit să mă plâng, atâta m'a tot tiranizat.

Intrucât onorata adunare nu l'ar lua la răspundere pentru că a lucrat contra statutelor și deciselor adunării generale, mă rog ca aceasta propunere să se întroducă în protocol ca să aibă urmă.

Declar și în scris, că tot raportul este făcut pe baze falze — școala practizată dela venirea președintelui aci.

Cluj, 18/10 1908.

Vasiliu Podoabă, m. p.

ULTIME ȘTIRI.

Sofia 21 Oct. *O înțelegere complectă a intervenit între delegații comitetului central june-turc și comitetul federal* în privința cestiunilor în litigiu. Un protocol comun, insistând asupra necesității de a menține pacea între Bulgaria și Turcia, invită guvernele celor două țări a trimite delegați însărcinați să găsească modalitatea pentru a tranșa diferendele. Protocolul a fost predat eri guvernului bulgar și va fi publicat azi la Sofia, la Constantinopol și la Salonic. După ziare, delegații juni turci ar fi declarat în cursul deliberărilor cu comitetul federal, că Poarta va recunoaște și va executa angajamentele luate aci. In cercurile oficiale se asigură că un delegat al guvernului bulgar a plecat incognito la Constantinopole, spre a negocia în privința cestiunilor pendente cu cercurile diriguitoare turcești. Sobrania a fost convocată pe ziua de 15 Octomvrie în sesiune ordinară.

Paris 21 Oct. In cercurile oficiale de aci se știe că peste câteva zile se vor începe la Constantinopol tratative între Austria și Turcia. Se pare că s'au și găsit bazele apropiatei înțelegeri. Tratativele din Bulgaria și Turcia sunt sprijinite de către reprezentantul diplomatic francez.

Belgrad, 21 Oct. Insărcinatul de afaceri austro-ungar a făcut pe lângă guvernul sârbesc reprezentări serioase în urma evenimentelor de Duminecă. Ministrul președinte și-a exprimat regretele pentru aceste incidente și a declarat că toate măsurile au fost luate spre a împedeca reînoirea lor.

Numărul jubilar al „Gazetei Transilvaniei" se poate comanda direct sau prin librării cu prețul de 1 coroană 50 bani în Austro-Ungaria și 2 coroane (2 Lei 20 bani) în România și străinătate.

Venitul curat ce va ruzulta din desfacerea ediției jubilare, a „Gazetei" *se va da fondului jubilar pentru ajutorarea ziariștilor români din Transilvania și Ungaria.*

Bibliografie.

„Luceafărul« Nr. 20 a apărut cu următorul sumar: Cat. Theodorian: Tătucu. Aron Cotruș: Cântec (poezie). I. Pădureanu Strofe (poezie). O. C. T.: Pictorul Aman. Victor Eftimiu: Din seara cu sfârșiri de stele (poezie). Oct. Goga: Tragedia omului de Emeric Madach (trad.) O. A.-Tăslăuanu Synnöve Solbacken de Björnstjörne Björnson (trad.) I. U. Soricu: Oceanul cântă (poezie). H. P. Petrescu: Cântec (poezie). Cronică: .... Ilustrațiuni: T. Aman: Jocul Bătutei, Moș Neagu, Țigancă, Bivoli, Chirigiu, După urzici, Mama pictorului, Pictorul T. Aman, de el însuși, Muzeul Aman.

St. O. Iosif. „*Zorile*" Dramă istorică. în două acte și în versuri. Prețul 1 cor. (10 b. porto).

„*P. Ispirescu*" Povestirile unchiașului sfătos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediția II din opere complete. *Teatru I.*

De cuprinsul următor:

„Șoldan Viteazul", Mama Anghelușa", „Herșcu Boccegiul", „Clevetici", „Sandu Napoilă", „Surugiul", „Ion Păpușariul", „Cucoana Chirița" „Barbu Lăutaru", „Paraponisitul", „Kera Nastasia« „Haimana", „Gură-Cască", „Stan Covrigariul", „Vivandiera", „Păcală și Tândală", „Scara mâței" „Craiu nou", Harță Răzășul", „Ramășagul", „Peatra din casă", „Nunta țărănească", „Chiriță la Iași", „Chirița în Provincie".

Prețul 1 cor. 50 b. (20 bani porto

„Compassul Românesc" de *N. P. Petrescu* partea I. și II. care conține și legea comercială. Se poate procura prin librăria A. Mureșianu, Brașov. Prețul ambelor tomuri plus 3 cor. 20 bani porto

---

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu

Redactor respons.: Victor Branisce.

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 16 Octomvrie 1908

Mésura seu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor	ti
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	17	–
„	Grâu mijlociu . . .	16	–
„	Grâu mai slab . . .	15	–
„	Grâu amestecat . .	12	—
„	Săcară frumósă. . .	10	–
„	Săcară mijlociă. . .	9	60
„	Orz frumos	8	—
„	Orz mijlociu . . .	7	—
„	Ovĕs frumos. . . .	6	40
„	Ovĕs mijlociu . . .	6	—
„	Cucuruz	11	—
„	Mălaiu (meiu) . . .	11	—
„	Mazăre.	16	—
„	Linte	26	—
„	Fasole	12	—
„	Sĕmênţă de in . . .	20	–
„	Sĕmênţă de cânepă .	10	—
„	Cartofi.	2	—
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	1	12
„	Carne de porc . . .	1	28
„	Carne de berbece. .	–	72
100 kil	Sĕu de vită proaspăt.	40	–
„	Sĕu de vită topit	62	—

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fileri** se vinde la zaraful **Dumitru Pop,** la tutungeria de pe parcul Rudolf şi la **Eremias Nepoţii.**

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.